

Duurzaam, open en eerlijk

**GROENLINKS** WERKT

The logo for GroenLinks is presented within a light green parallelogram frame. The word "GroenLinks" is written in a bold, sans-serif font, with "Groen" in red and "Links" in green.

**GroenLinks**

*Verkiezingsprogramma GroenLinks Bussum 2014*

# Inhoudsopgave

---

<b>1</b>	<b>DUURZAAM, OPEN EN EERLIJK: GROENLINKS MAAKT HET VERSCHIL</b>	<b>2</b>
<b>2</b>	<b>GROENLINKS WERKT: ONZE AGENDA VOOR DE KOMENDE PERIODE</b>	<b>4</b>
<b>3</b>	<b>GROEN &amp; DUURZAAM</b>	<b>5</b>
<b>4</b>	<b>WERKEND &amp; ONDERNEMEND</b>	<b>8</b>
<b>5</b>	<b>SOCIAAL &amp; VOORUITSTREVENDE</b>	<b>10</b>
<b>6</b>	<b>VEILIG &amp; BEREIKBAAR</b>	<b>15</b>
<b>7</b>	<b>VITAAL &amp; OPEN</b>	<b>17</b>

# 1 Duurzaam, open en eerlijk: GroenLinks maakt het verschil

---

GroenLinks Bussum was de afgelopen periode met drie raadsleden vertegenwoordigd in de gemeenteraad. Als derde partij in Bussum maakte GroenLinks deze periode deel uit van de coalitie, samen met de VVD, de PvdA en de Christen-Unie. Maakte dat verschil? GroenLinks heeft altijd oppositie gevoerd op grond van argumenten. We waren nooit tegen om tegen te zijn, maar keken kritisch naar de inhoud en droegen oplossingen en alternatieven aan. Dat hebben we deze periode ook in de coalitie gedaan. Natuurlijk was er een verschil: het was makkelijker om onze wensen te realiseren. De coalitiepartijen werkten in goed overleg samen, met als gemeenschappelijke deler: het beste voor Bussum.

Onze wethouder, Nen van Ramshorst, kreeg verkeer, openbaar groen, jeugd, kunst & cultuur en integratie in haar portefeuille. De fractie volgde alle onderwerpen kritisch en inhoudelijk.

Onze zorg ging vooral uit naar de kwetsbaren in onze samenleving. Zo mogen jongeren niet het slachtoffer worden van problemen van hun ouders. Dus verbeterden we de regels rond schuldhulpverlening en de mogelijkheden om lid te worden van sportverenigingen. Maar ook speelplaatsen voor oud en jong kregen de aandacht. Onze wethouder is in de regio de trekker en aanjager van alle veranderingen op het gebied van jeugdzorg.

Er zijn steeds meer zorgen rond werk, inkomen en huisvesting. Bij ons staat het individu voorop. Wij steunden maatregelen om mensen aan het werk

te helpen en goedkopere huisvesting te realiseren in ons dure Gooi.

Sportclubs hebben ook veel ondersteuning gekregen. Wij hebben Allen Weerbaar bijgestaan in haar worsteling het hoofd boven water te houden. Het gaat nu gelukkig weer goed met de club! Er was er veel aandacht voor nieuwe kunstvormen (telefooncellenproject, tegelroute Spant!, het meisje met (of zonder...) kraaien, nieuwe boeken (kunstboek Artes, sprookjes van allochtone vrouwen, Onvergetelijke Bussumers). Bussum Cultureel groeide uit tot een van de drukst bezochte evenementen. Bussum betaalde graag mee! GroenLinks heeft veel initiatieven op het gebied van sport, kunst en cultuur ontwikkeld, omarmd en gesteund!

We hebben goed gelet op het groen in Bussum, van bomen tot bollen. Er kwam een lijst met waardevolle bomen, er werden 175.000 bijvriendelijke bollen geplant. En alles wat daar tussendoor groeide, kreeg ook (gifvrij!) onze volle aandacht.

Veel is samen met inwoners bereikt. Zo vindt het grote herinrichtings-project Westereng plaats in nauw overleg met de bewoners. Tegelijkertijd wordt het riool volgens de meest milieuvriendelijke methode aangelegd en komt er led-verlichting. Ook bij de herinrichting van de Ceintuurbaan werd intensief samen met de bewoners opgetrokken. Het eindresultaat werd er alleen maar beter van!


Het lukt niet altijd om tot overeenstemming te komen. Bij de plannen voor de ontwikkeling van Scapino/Nieuwe Brink was het moeilijk. Voor GroenLinks was het heel belangrijk om te beoordelen of de plannen overeenkomen met onze idealen, met de zaken waar wij altijd voor gepleit hebben (een autoluw centrum, het behoud van oude panden, meer groen, betaalbare woningen, minder auto's op straat, een levendig Wilhelminaplantsoen en een verbinding met de leuke Kapelstraat). Natuurlijk blijven we luisteren naar ieders mening, maar we wegen ook het algemeen belang, getoetst aan onze uitgangspunten. We letten daarbij extra op een goede communicatie. Het kan nog steeds beter!

GroenLinks maakte het verschil. Soms was dat verschil heel klein (huisvesting voor één asielzoeker die buiten de boot viel), soms heel groot (led-verlichting voor heel Bussum).

Maar we zijn nog niet klaar en willen heel graag de volgende periode verder werken. Bussum gaat zijn laatste jaren in als zelfstandige gemeente. Het beste voor Bussum, wordt het beste voor Bussum, Naarden en Muiden. Wij willen daarbij graag het verschil blijven maken!



## **GroenLinks** maakt het verschil, een greep uit de behaalde resultaten

- **Het centrumplan**  
een levendiger, groener en economisch levensvatbaarder centrum
  - **Bussum duurzamer**  
led-lampen in de straatverlichting, watertappunt in het centrum, steun aan bijenprojecten
  - **Succesvolle herinrichtingen**  
Ceintuurbaan, Westereng, Spijkerstraat en Godelindebuurt
  - **Bussum socialer**  
meer aandacht voor kinderen in arme gezinnen
  - **Nieuw jeugdbeleid**
- 

## 2 GroenLinks werkt: onze agenda voor 2014-2018

---

Er is de afgelopen jaren veel bereikt in Bussum. Tegelijkertijd is er nog veel te doen. En dan hebben we het niet alleen over de gemeentelijke fusie die in aantocht is.

Ook in de komende periode willen we bijdragen aan een toekomstgerichte gemeente. Dat is een gemeente die zich realiseert dat flink wat vraagstukken die op het bord van de gemeente (komen te) liggen, niet meer zelfstandig kunnen worden uitgevoerd. Het is van belang om niet lokaal maar regionaal te denken bij grensoverschrijdende vraagstukken als de problemen op de woningmarkt, de verkeersproblematiek, het vestigingsbeleid voor bedrijven of het behoud van natuur en landschap. Ook de fors uitbreidende verantwoordelijkheden voor jeugdzorg, werk & inkomen en de zorg aan langdurig zieken en ouderen kan de gemeente Bussum in de naaste toekomst niet meer alleen aan.

Nieuwe plannen toetsen we - net als voorheen - aan de mate waarin ze in voor Bussum en de regio bijdragen aan

- ❖ Groen & Duurzaam
- ❖ Werkend & Ondernemend
- ❖ Sociaal & Vooruitstrevend
- ❖ Veilig & Bereikbaar
- ❖ Vitaal & Open

Voor GroenLinks zijn dat namelijk kenmerkende kwaliteiten van een

gemeente die oog heeft voor de verschillende belangen van mensen en die de blik op de toekomst richt.

Hieronder leest u de belangrijkste resultaten die we in de komende raadsperiode willen boeken.

### **Groen & Duurzaam**

- *Gezonde, groene en aantrekkelijke woonomgeving*
- *Meer betaalbare en energiezuinige woningen*

### **Werkend & Ondernemend**

- *Inzet voor meer werkgelegenheid*
- *Ruim baan voor ondernemers die duurzaam willen groeien*

### **Sociaal & Vooruitstrevend**

- *Zorg dichtbij organiseren*
- *Betere kwaliteit onderwijs door ruimte voor leerkrachten*

### **Veilig & Bereikbaar**

- *Meer inzet op het voorkomen van criminaliteit en overlast*
- *Ruim baan voor de fiets*

### **Vitaal & Open.**

- *Meer invloed voor bewoners*
- *Solide financieel beleid*

Wat u zich hierbij moet voorstellen, leest u hierna.

## 3 Groen & Duurzaam

---

De groene gemeente Bussum is gezond, prettig om in te wonen en energiebewust. Daarom durft GroenLinks in deze tijden van bezuinigingen en financiële krapte te kiezen voor echte kwaliteit: 'groene kwaliteit'.

In landelijke onderzoeken (2013) naar de beste gemeenten om te wonen, scoren Naarden en Bussum hoog. Dat geldt overigens ook voor Muiden. Die hoge waardering komt voort uit wat de gemeenten aan eigen kwaliteiten in huis hebben. De goed onderhouden, groene omgeving, waarin open ruimte en bebouwing elkaar afwisselen, is naast het voorzieningenniveau en de beleving van veiligheid een belangrijk element in de waardering.

Het onderhoud en beheer van de openbare ruimte kost veel geld. De vraag of het onderhoud en beheer van de openbare ruimte zuiniger kan, ligt voor de hand. Een verdergaande versobering op dit gebied zal echter zichtbaar ten koste gaan van de kwaliteit van de woonomgeving. Dat willen we voorkomen.

GroenLinks zoekt de bezuinigingen op dit gebied primair in versterking van de samenwerking tussen de wijkteams van Naarden, Bussum en Muiden en in samenwerking met andere beheerders van de openbare ruimte, zoals het Goois Natuurreservaat en de

Gewestelijke Afvalstoffendienst. Gezamenlijke aanbesteding leidt tot goedkopere onderhoudscontracten.

Bussum omarmt duurzaamheid als leidraad voor toekomstige ontwikkelingen. GroenLinks stimuleert de twee richtingen die zijn ingeslagen:

1. Zorgvuldig blijven omgaan met landschap, natuur en historie die in het DNA van het gebied zitten
2. Zoeken naar mogelijkheden voor het benutten van nieuwe energiebronnen, zoals zonne-energie en aardwarmte.

GroenLinks ondersteunt het 8-puntenplan voor een duurzamere gemeente van de Milieuraad Bussum.

GroenLinks vraagt ook aandacht voor voedselverspilling. Uit onderzoek van de Universiteit van Wageningen (2013) blijkt dat het terugdringen van voedselverspilling door zowel huishoudens als bedrijven onder andere tot forse besparingen per huishouden leidt en daardoor tot meer welvaart. Wereldwijd leidt het tot zuiniger landgebruik.

Ook in ons huisvestingsbeleid kijken we nadrukkelijk naar de toekomst. Met het oog op de vergrijzing is het cruciaal om jonge mensen aan te trekken die in de toekomst de maatschappij draaiende kunnen houden.

Bijvoorbeeld leerkrachten, verpleegkundigen en middenstanders moeten betaalbaar kunnen wonen in hun eigen dorp.

## ACTIEPUNTEN

### Schone en gezonde wijken samen met inwoners

De leefkwaliteit van buurten is niet iets wat de gemeente 'even regelt'. De inzet en betrokkenheid van bewoners en ondernemers is cruciaal. GroenLinks zet daarom in op ondersteuning van bewoners die hun straat/buurt willen vergroenen. Een goed voorbeeld is de Buurtvereniging Koopweg-Bijlstraat (onderscheiden met een groenlintje).

GroenLinks wil ook dorpslandbouw ('urban farming') en het aanleggen van gezamenlijke 'moestuinen' en schooltuinen bevorderen, zoals in het Mouwtje. Nieuwe initiatieven kunnen op onze steun rekenen.

Ten slotte zetten we ons in voor de bestrijding van onkruid op verhardingen op de meest milieuvriendelijke manier. Dit is verplicht voor de gemeente en we stimuleren inwoners en bedrijven om dit ook te doen.

### Betaalbaar wonen voor huidige en komende generaties

De beperkte ruimte in onze gemeente maakt een zorgvuldige afweging van wat we willen bouwen noodzakelijk.

GroenLinks geeft voorrang aan het bouwen van huur- en koopwoningen die aantrekkelijk zijn voor starters en jonge gezinnen. Deze keuze maken we om wonen in ons dorp ook bereikbaar te houden voor mensen met een minder gevulde portemonnee. De jonge

leerkracht en de verpleegkundige moeten we in ons dorp behouden. Daarom houden we bij nieuwbouwprojecten vast aan een verdeling en menging van 1/3 goedkope, 1/3 middensegment en 1/3 dure woningen.

Overige actiepunten in ons huisvestingsbeleid zijn:

- Ouderen en mensen met een beperking kunnen zelfstandig blijven wonen, het liefst dichtbij voorzieningen.
- Er komt een actief leegstandsbeleid. Regels die ombouw belemmeren, worden aangepast.
- Alle nieuwe gebouwen en woningen worden duurzaam en levensloopbestendig gebouwd.
- Schoolpleinen worden onderdeel van de openbare buitenspeelruimte.

### Energiebesparing en aanpak van milieuvervuiling

GroenLinks onderscheidt zich van andere partijen door nadrukkelijk oog te hebben voor de lange termijn en de belangen van komende generaties.

We steunen en stimuleren duurzame plannen van inwoners, bedrijven en coöperaties om energie te besparen. We streven naar minder 'loketfrustratie' door een snellere vergunningverlening. Lokale initiatieven, zoals het Repaircafe, de Kringloopwinkel en WattNu, kunnen veel bijdragen aan duurzaamheid, juist als inwoners er zelf voor verantwoordelijk zijn. Daarnaast zorgen deze initiatieven voor sociale samenhang in wijken en betrokken inwoners.

GroenLinks vindt dat de gemeente het goede voorbeeld moet geven, bijvoorbeeld door

- de hoeveelheid afval te beperken;
- zoveel mogelijk digitaal te werken.
- te streven naar 100 procent duurzaam inkopen (zowel lokaal als regionaal)
- bij aanbestedingen duurzaamheid te hanteren als uitgangspunt en
- groene daken of zonnepanelen op zo veel mogelijk gemeentelijke gebouwen (inclusief scholen in gemeentelijke eigendom) te realiseren.

#### Aandacht voor natuur en biodiversiteit

Planten en dieren verdienen bescherming. Daarom wil GroenLinks parken, bermen en oevers – waar de verkeersveiligheid dat toelaat – ecologisch beheren met meer bloemen en schuilplaatsen voor dieren. Regenwater wordt in grote delen van Bussum al apart opgevangen. Dat is goed, omdat we zo het (schone) hemelwater buiten het riool houden en direct naar het oppervlaktewater afvoeren. De waterzuivering wordt zo ontlast. GroenLinks wil stappen zetten om ook in de laatste delen van Bussum met een gemengd rioolstelsel het regenwater apart op te vangen.

De gemeente geeft het goede voorbeeld door bij voorkeur biologische en dierproefvrije producten te kopen. In de catering van de gehele gemeentelijke organisatie wordt met deze voorkeur rekening gehouden. Vuurwerk is spektakel maar heeft ook invloed op het welzijn van mens en dier en geeft zwerfafval. GroenLinks wil experimenteren of een door de gemeente georganiseerde vuurwerkshow op Oudejaarsnacht leidt tot minder overlast (en meer feestvreugde).

#### Top 5

1. Een gezonde, groene en aantrekkelijke woonomgeving
2. Betaalbare en energiezuinige woningen voor iedereen
3. Groenbeheer in de wijk met inwoners
4. Duurzaamheid in alle geledingen van de gemeente
5. Experiment vuurwerkshow Oudejaarsnacht



## 4 Werkend & Ondernemend

---

GroenLinks gaat voor werk, juist nu de werkloosheid toeneemt.

Betaald werk is de beste vorm om mee te doen in de samenleving. Werk maakt mensen onafhankelijk, bestrijdt armoede, geeft vervulling, stimuleert ontwikkeling en emancipeert. Mensen die zelf hun brood verdienen, geven impulsen aan de lokale economie. Het verminderen van het beroep op de bijstand is ook van belang voor de financiële positie van de gemeente.

Vooraf ondernemers kunnen banen creëren. Daarom biedt GroenLinks via een aantrekkelijk vestigingsklimaat ruim baan aan alle ondernemers die duurzaam willen groeien. Verder steunen we het initiatief van de vereniging 'Vrienden van Het Gooi' om voor Het Gooi de Unesco-status van Geopark te verwerven (zie kader). We zien dit als een kans om én het landschap en de natuur beter te beschermen én de regio duurzaam economisch te ontwikkelen.

### ACTIEPUNTEN

#### Inzet voor meer werk

GroenLinks zet zich in om werkloosheid te voorkomen en kansen te creëren voor inwoners die nu aan de kant staan, met als belangrijkste actiepunten:

- focus op betaald werk bij de inzet van het re-integratiebudget;

- introductie van de Startersbeurs en meer leerwerkplekken om jonge starters op de arbeidsmarkt werkervaring op te laten doen en arbeidsfit te houden;
- slimmere toepassing van sociale voorwaarden bij inkoop- en aanbestedingstrajecten van de gemeente gericht op versterking van de lokale arbeidsmarkt;
- versnelling van de ontwikkeling van het Werkgeversservicepunt Gooi- en Vechtstreek;
- behoud van aangepast werk en meer banen voor mensen met een arbeidsbeperking (onder meer via de Tomin-groep). Als gemeente geven we daarbij het goede voorbeeld.
- steun voor initiatieven en ideeën van lokale werkgevers en sociale firma's.

#### Ruimte voor duurzame ondernemers

GroenLinks wil via een aantrekkelijk vestigingsklimaat ruim baan voor alle ondernemers die duurzaam willen groeien. Ondernemers die energie willen besparen worden ondersteund met kennis en bij de vergunningverlening. We blijven onze MKB-bedrijven koesteren<sup>1</sup> en hebben extra aandacht voor zelfstandigen zonder personeel (zzp-ers) omdat zij een 'kiem' vormen voor toekomstige groei en tegelijkertijd extra kwetsbaar zijn op de huidige arbeidsmarkt.

---

<sup>1</sup> Bussum steeg in 2013 van de 37e naar de 11e plaats op de provinciale ranglijst van MKB-vriendelijkste gemeenten

Met winkeliers en ondernemersverenigingen worden afspraken gemaakt over de (zondags)openstelling van winkels.

De inzet op de Unesco-status van Geopark biedt nieuwe kansen. Het vormt een impuls voor meer (duurzaam) toerisme en is daarmee een vliegwieltje voor meer structurele werkgelegenheid en versterking van de regionale en lokale economie.

### **Geopark Gooi en Vecht**

*Een Geopark is een door de UNESCO erkend gebied met belangrijke geologische, archeologische, ecologische en culturele waarden. Het is een landschap waarin gewoond, gewerkt en gerecreëerd wordt met steden, dorpen en infrastructuur, met heel veel landschapsschoon en cultureel erfgoed, dat toegankelijk en interessant is. In Europa zijn er nu 58.*

*In 2012 heeft de Vereniging Vrienden van het Gooi (VVG) het initiatief genomen om in de regio Gooi en Vechtstreek een Geopark te realiseren.*

**GroenLinks ondersteunt dit initiatief omdat het:**

- kansen biedt voor betere bescherming van landschap en natuur;
- bewustwording bij inwoners versterkt van het unieke karakter van het landschap en erfgoed in de Gooi- en Vechtstreek

- kansen biedt voor duurzame economische ontwikkeling in het bijzonder gericht op toerisme.
- Een initiatief van onderop is dat getrokken en gedragen wordt door inwoners.

Meer informatie: zie

<http://www.geoparkgooienvecht.eu>

In dit verband is het ook belangrijk om zuinig te zijn op onze monumenten. GroenLinks zet zich ervoor in dat historische of beeldbepalende gebouwen als monument worden erkend om ze te behouden voor toekomstige generaties.

### **Top 5**

1. Versterking lokale arbeidsmarkt
2. Werk voor mensen met een arbeidsbeperking
3. Ruim baan voor ondernemers die duurzaam willen groeien
4. Extra aandacht voor het MKB en zelfstandigen zonder personeel
5. Inzet op Unesco-status van Geopark Gooi en Vecht

## 5 Sociaal & Vooruitstrevend

---

Iedereen wil zijn of haar leven naar eigen inzicht kunnen inrichten. Dromen waarmaken, vooruit komen in het leven. GroenLinks staat voor een lokale overheid die daarvoor de voorwaarden schept en sociaal en maatschappelijk ondernemerschap stimuleert. Met meer kansen op werk (zie hoofdstuk 3), een fatsoenlijk vangnet voor wie zichzelf tijdelijk niet kan redden, uitstekend onderwijs, goede zorg en een rijk aanbod van kunst en cultuur.

Elk kind verdient een goede start, in een gezonde omgeving en met onderwijs dat achterstanden wegwerkt en talenten ontwikkelt. GroenLinks wil investeren in jeugd: ze de ruimte geven, met voldoende speel- en sportvoorzieningen. Jongeren uitdagen om zich in te zetten voor anderen en ze verantwoordelijkheid te geven.

Mensen met wie het even niet goed gaat, die pech hebben of verkeerde keuzes hebben gemaakt, laten we niet vallen. En ook als je langer bent aangewezen op hulp van de overheid, moet je de regie over je eigen leven kunnen houden. We willen dat in Bussum niemand in armoede leeft.

GroenLinks gaat ervanuit dat ieder mens iets kan en wil, en dat mensen zich verantwoordelijk voelen voor elkaar. Het is goed als mensen elkaar ondersteunen en hun zorg en welzijn onderling regelen; dat er een meer zelfredzame, solidaire samenleving ontstaat. Maar zelfredzaamheid vraagt ook om een lokale

overheid die investeert om het zelfstandig functioneren van inwoners mogelijk te maken. Bijvoorbeeld door gerichte hulp of het ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers. Een gemeente die samen met haar inwoners zoekt naar een passende oplossing van hun problemen. Zij zijn daarbij het uitgangspunt, niet het aanbod van allerlei instellingen. Deze 'onttutteling' stelt mensen in staat om hun eigen leven vorm te geven.

Kunst en cultuur zijn noodzakelijk voor de vorming van onze identiteit, voor de ontplooiing van mensen en voor de ontwikkeling van creativiteit. Cultuur verbindt, biedt plezier en draagt bij aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Ten slotte is de cultuursector een sector met een duidelijk economisch belang. Er is geen sprake van verschraving in het aanbod van kunst en cultuur in Bussum. Dat wil GroenLinks zo houden.

### ACTIEPUNTEN

#### **Zorg dichtbij organiseren met ruimte voor professionals**

Zorg raakt alle mensen. Als het om zorg gaat wordt nog vaak gesproken *over*, maar te weinig *met* mensen. Voor GroenLinks is het belangrijkste 'de zorg' dichtbij te brengen, letterlijk en figuurlijk: in de wijk en met het individu als uitgangspunt.

Lokaal moeten we meer doen met minder geld. GroenLinks heeft geen blauwdruk

voor oplossingen. Wel staan hieronder uitgangspunten en voorstellen die voor ons leidend zijn.

#### *Aansluiten bij de behoefte*

Om goede zorg te bieden moet duidelijk zijn wat de behoefte is. 'Vraagverheldering' heet dat in jargon. Door goed door te vragen wat er nodig is, voorkomen we dat het later fout gaat. Iedereen kent in zijn omgeving horrorverhalen, bijvoorbeeld over verschillende hulpverleners bij één gezin die van elkaar niet weten wat ze doen of van mensen die van het kastje naar de muur worden gestuurd. GroenLinks wil daar vanaf. Een extra investering in aandacht en kwaliteit verdient zich later dubbel-en-dwars terug.

Daarom zetten we in op vraagverheldering waarbij een professional met de mensen in gesprek gaat om te achterhalen wat precies de behoefte aan zorg is en wat zij zelf nog kunnen. Dit om oplossingen te vinden die direct aansluiten bij de behoefte van degene die hulp vraagt. Deze professional komt (indien gewenst) bij de mensen thuis, kent de sociale kaart van het dorp, is laagdrempelig en weet creatieve oplossingen te vinden. Hij of zij heeft het mandaat om indicaties te stellen voor veelvoorkomende voorzieningen zoals huishoudelijke zorg. Ook kan de professional vervolgstappen bepalen voor complexere zorg.

De professional is op wijkniveau dus een spin-in-het-web met goede contacten met sociale dienst, artsen, zorgverleners, welzijnswerkers, onderwijzers, buurtcomités en vrijwilligers. Door vroegtijdige signalering kan zwaardere (dure) zorg worden voorkomen.

Huishoudens waar meerdere problemen tegelijk spelen (bijvoorbeeld werkloosheid, schulden, opvoedingsproblematiek)

krijgen te maken met één verantwoordelijke hulpverlener. Oftewel: één gezin, één plan, één regisseur.

#### *Eigen verantwoordelijkheid met grenzen*

Zorg heeft een doel, namelijk dat mensen zo goed mogelijk kunnen blijven meedoen in de samenleving. Dat geldt voor jonge mensen, oudere mensen en ook voor mensen met een beperking, een chronisch of een psychosociaal probleem. We blijven –ook met minder middelen – naar wegen zoeken om de meest kwetsbare mensen te helpen actief te blijven.

GroenLinks laat mensen niet aan hun lot over. Mensen die niet goed voor zichzelf kunnen zorgen worden geholpen. Het aanspreken van de 'eigen verantwoordelijkheid' van mensen is een goed uitgangspunt, maar kent grenzen.

Dat geldt ook voor de kosten: een financiële eigen bijdrage is altijd naar draagkracht. En mensen die dat willen kunnen zelf zorg organiseren met een persoonsgebonden budget (PGB). Controles doen we via steekproeven; dit voorkomt kosten en vermindert de papierwinkel.

#### *Zorg dichtbij*

GroenLinks strijdt tegen verschraving van thuiszorg. Een thuiszorgmedewerker mag niet vervangen worden door schoonmakers. De signaalfunctie moet blijven en de beloning op peil.

Basiszorg voor burgers moet dicht in de buurt worden aangeboden op menselijke maat.

De gemeente geeft actief informatie over alle mogelijke voorzieningen, via website, zorgloket of huisbezoek. Het is niet alleen informatie brengen, maar ook halen. Zorgvragers, vrijwilligers, buurtbewoners

en cliëntenorganisaties betrekken we actief bij het ontwikkelen en uitvoeren van het zorgbeleid.

### Voorkomen van armoede

GroenLinks blijft strijden tegen alle vormen van armoede. We helpen niet alleen mensen die zich tijdelijk financieel niet kunnen redden, maar ook mensen die te maken hebben met vormen van sociale armoede, zoals eenzaamheid en sociaal isolement. Deze hulp is niet vrijblijvend. We verwachten van mensen die hulp krijgen dat zij zelf ook alles-op-alles zetten om hun leven weer op orde te krijgen.

In ons armoedebeleid leggen we prioriteit bij het *voorkómen* van armoede door:

- vroegtijdige signalering en snelle hulpverlening
- benutting van de kracht van mensen en hun omgeving
- stimulering van initiatieven van ondernemers en bewoners en
- effectieve schuldhulpverlening
- werk

Wie tijdelijk het hoofd niet boven water kan houden, bieden we een fatsoenlijk vangnet. Daarop bezuinigen we niet.

### Elk kind verdient een goede start door goed onderwijs

Elk kind verdient een goede start, in een gezonde omgeving en met onderwijs dat achterstanden wegwerkt en talenten ontwikkelt.

GroenLinks wil investeren in jeugd: ze de ruimte geven, met voldoende speel- en sportvoorzieningen. Om zonder kosten het aantal speelvoorzieningen te vergroten wil GroenLinks dat schoolpleinen onderdeel

worden van de openbare buitenspeelruimte.

Goed onderwijs is de beste start voor de toekomst. Dat betekent: achterstanden inhalen en het beste uit kinderen halen. De belangrijkste punten uit onze onderwijsagenda zijn:

#### *Geen jongere zit thuis*

Iedere jongere zit op school, is aan het werk of volgt een leerwerktraject: geen enkele leerplichtige jongere zit thuis.

#### *Kwaliteitsaanpak basisonderwijs*

GroenLinks denkt niet in termen van witte of zwarte scholen. De kwaliteit van het onderwijs is wat telt. In Amsterdam is veel succes geboekt met een specifieke kwaliteitsaanpak voor het basisonderwijs waarbij het aantal zwakke scholen sterk is gedaald. GroenLinks wil bezien welke elementen van deze aanpak in Bussum zijn toe te passen.

#### *Ruimte voor de leerkracht*

GroenLinks zou graag zien dat er aandacht is voor zaken als seksuele diversiteit, pesten, mensenrechten, racisme en discriminatie, natuuronderwijs en omgevingseducatie. GroenLinks wil de werkdruk voor leerkrachten zeker niet verder verzwaren. Daarom willen wij scholen in het basis- en voortgezet onderwijs ondersteunen om aan deze zaken extra aandacht te geven. Maar alleen als de leerkrachten dit willen.

*Voortzetting maatschappelijke stages* Dat uitgangspunt geldt ook voor maatschappelijke stages. Deze verplichte maatschappelijke stages door leerlingen van het voortgezet onderwijs zijn door het kabinet afgeschaft. GroenLinks ziet graag dat scholen ze voortzetten in Bussum. Ze blijken ze een bron voor nieuwe vrijwilligers: de betrokken burgers van de

toekomst. Maar ook hier is de school aan zet.

*Passende ondersteuning zorgleerlingen*  
Samen met het onderwijs biedt de gemeente passende opvoed- en opgroei-ondersteuning aan zorgleerlingen, gezin en docenten. Subsidies voor voorschoolse en vroegschoolse educatie blijven gehandhaafd en alle (doelgroep) leerlingen worden bereikt met dit programma.

*Schoolpleinen rookvrij*  
GroenLinks wil bereiken dat jongeren minder gaan roken. We pleiten daarom voor rookvrije schoolpleinen, ook in het voortgezet onderwijs.

**Jongeren nemen we serieus**  
Gemeenten worden vanaf 2015 verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulpverlening. Er gaat dus veel veranderen. Voor GroenLinks vormt de eigen keuze van ouders en jongeren het belangrijkste uitgangspunt.

Daarnaast is goede en tijdige hulp van belang; het kan veel ellende voorkomen en als er toch problemen ontstaan waar professionele hulp belangrijk is, moet die hulp snel en goed geboden worden.

Er is nog steeds behoefte aan een plek voor jongeren. Die behoefte wordt nog groter nu per 1 januari 2014 de leeftijdsgrens voor het gebruik van alcohol naar achttien jaar is gegaan. De groep vanaf zestien die nu al gewend is uit te gaan, mag dan de kroeg niet meer in. De groep onder de zestien heeft de goed bezochte frisfeesten, maar heeft behoefte aan meer. De gemeente zal daarom, in overleg met horecaondernemers en

jongeren, zoeken naar een goede plek voor jongeren onder de achttien. Jongeren die willen meedenken en praten, krijgen daar de kans voor. Ze krijgen daarvoor een aanspreekpunt in het centrum. Jongerenwerkers leggen contacten met jongeren die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Ze zijn actief op plekken waar jongeren samenkomen.

### **Behoud aanbod van kunst en cultuur**

Bussum is altijd een dorp geweest met veel activiteiten op het gebied van kunst en cultuur. GroenLinks wil dat Bussum een kunstenaarsdorp blijft! Alle vormen van kunst en cultuur voegen iets toe. Er zijn muziekgezelschappen in overvloed. De fanfarekorpsen hebben vaak jeugdafdelingen waar kinderen gestimuleerd worden een instrument te gaan bespelen. De gemeente biedt de helpende hand als er financiële problemen zijn. Op landelijke concoursen scoren onze orkesten hoog! Er zijn veel koren. De meeste zijn financieel onafhankelijk. Bij bepaalde projecten kan de gemeente bijspringen. Uniek is het meer dan honderdjarige Toonkunstkoor en -orkest. Welke gemeente heeft een koor met een eigen orkest op zo'n hoog niveau?

Ook de Tindalvilla neemt een letterlijk en figuurlijk bijzondere plaats in. In de Wilhelminakerk en in de Koepelkerk vinden veel concerten plaats. De Bussumer kan elk weekend wel naar een concert in ons dorp. Dat moet zeker zo blijven!

Onze bibliotheek leent meer dan gemiddeld veel boeken uit. Het actieve bestuur is druk bezig met het versterken van de sociale functie van de bieb: een plaats waar Bussumers elkaar weten te vinden. Een aangepast of ander gebouw zal zeker helpen de bibliotheek klaar te maken voor de toekomst.


Bij kunstenaarsvereniging Artes vinden veel Bussumse kunstenaars elkaar. Het bestuur is een inspirerende gesprekspartner voor de gemeente. De Open Atelierroute is een van de vele initiatieven van deze actieve vereniging.

Onze oudste toneelvereniging bestaat meer dan 85 jaar: het Goois Toneel. De vele uitvoeringen en de aandacht voor de jongeren dwingen respect af. Spant! is een goed lopend theater met een regionale uitstraling. Naast een programma met landelijke topstukken biedt Spant! ook ruimte aan plaatselijke verenigingen. De gemeente subsidieert, maar als alles goed blijft gaan, wordt de subsidie geleidelijk afgebouwd.

Het is onmogelijk alle activiteiten op het gebied van kunst en cultuur op te noemen. Zeker is dat ze verbinden en dwars door alle lagen van de Bussumse bevolking heen gaan. Kunst verrijkt, ook en juist in tijden van crisis! GroenLinks voelt zich nauw verbonden met iedere Bussumer die zich inzet voor kunst en cultuur!



## Top 5

1. Zorg dichtbij organiseren (wijkgerichte aanpak)
  2. Voorkómen van armoede
  3. Betere kwaliteit onderwijs door ruimte voor leerkrachten
  4. Jongeren serieus nemen
  5. Behoud aanbod van kunst en cultuur
- 

## 6 Veilig & Bereikbaar

---

Bussum kan alleen een open gemeente zijn als het er veilig is. De veiligheid op straat en de leefbaarheid van de buurten zijn gebaat bij een daadkrachtig optreden tegen criminaliteit. Het is ontoelaatbaar dat inwoners zich onveilig voelen in hun eigen omgeving, worden weggepest of mishandeld.

Straffen kan hard nodig zijn, maar voor GroenLinks is dat nooit het hele verhaal. Beter is het voorkómen van criminaliteit; daar willen we veel meer aandacht voor. Wat GroenLinks betreft zijn we daar ook met zijn allen verantwoordelijk voor. Bewoners en ondernemers kunnen helpen een veilige sfeer te maken en te behouden; samen met politie en toezichthouders die weten wat er speelt en ingrijpen waar het misgaat.

### ACTIEPUNTEN

#### **Aanpak discriminatie en huiselijk geweld**

Het is ontoelaatbaar dat inwoners zich onveilig voelen in hun eigen omgeving, worden weggepest of mishandeld.

Discriminatie en huiselijk geweld tegen vrouwen, mannen, kinderen en ouderen wordt daarom aangepakt.

#### **Meer aandacht voor preventie**

GroenLinks is voorstander van een veiligheidsbeleid dat van onderop begint. Veiligheid begint namelijk met een omgeving waar mensen elkaar kennen, elkaar aanspreken en in gesprek gaan met elkaar. Buurtbewoners, die elkaar groeten

en bij naam kennen, vertellen elkaar wat hen opvalt en wat er niet klopt.

Door zaken niet op hun beloop te laten kunnen we veel ellende voorkomen. Dat geldt voor overlast van hangjongeren tot burenruzies tot spanningen en geweld onder groepen met een verschillende achtergrond. Wanneer mensen vroegtijdig met elkaar in gesprek raken en onderling afspraken maken, zijn ze *zelf* verantwoordelijk voor het nakomen ervan. De gemeente en dienstverlenende organisaties zoals politie, hulpverleners en welzijnswerkers, dienen daarin een actieve rol te vervullen als aanjager en verbinder.

Onze inwoners moeten er op kunnen vertrouwen dat hun privacy zo min mogelijk ongewenst door de overheid wordt geschonden. Cameratoezicht en samenscholingsverboden worden daarom alleen onder strenge voorwaarden toegepast en alleen in situaties waarin niets anders helpt.

#### **Verkeer en vervoer**

Bussum is groot geworden door de aanleg van het spoor. Maar Bussum heeft net als Naarden ook te lijden aan het succes van het spoor: de overgangen zijn heel vaak dicht en delen onze woonomgeving in tweeën. GroenLinks is een warm voorstander van openbaar vervoer, maar we willen ook dat er iets gedaan wordt aan de problematiek die eruit voortkomt.



Een Verdiept Spoor is de beste oplossing. In tijden van crisis is het moeilijker dan ooit om de dure verdieping voor elkaar te krijgen. Wel is het gelukt de geluidsschermen geplaatst te krijgen. In 2014 begint de aanleg. Verder zal het spoor waarschijnlijk versmald worden. De vrijgekomen ruimte kan dan gebruikt worden voor verbetering van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van het station en voor fietspaden, om zo het auto- en fietsverkeer op de drukke spoorwegovergangen te ontvlechten.

De nieuwe parkeernota gaat in 2014 uitgevoerd worden. In het centrum zijn voldoende parkeerplekken, maar GroenLinks wil dat deze beter benut worden. Het gebruik van de parkeergarages moet gestimuleerd worden, de schillen moeten worden ontzien en de overgangsgebieden moeten ontlast worden.

Er zijn in Bussum tien oplaadpunten voor elektrische auto's gekomen. Er wordt veel gebruik van gemaakt. GroenLinks wil deze ontwikkeling actief stimuleren.

In Bussum wordt meer dan gemiddeld gefietst! Ons dorp is een echt fietsdorp en dat willen we graag zo houden. Het veelvuldig gebruik van de fiets levert regelmatig echter fietsparkeerproblemen op en er moeten dus meer betaalde en onbetaalde plekken bijkomen, onder andere bij de stations.

De Ceintuurbaan is voorzien van brede en goed berijdbare fietspaden, een groot succes. Maar er zijn nog steeds straten waar het onveilig fietsen is. De verkeerscirculatie in het centrum moet,


gelijk met de herinrichting van delen van het centrum, opnieuw bekeken worden. GroenLinks wil daarbij

- Voorrang voor voetgangers en fietsers, een aantrekkelijk openbaar vervoer en de auto als het niet anders kan.
- Bussum wordt rolstoel-proof in nieuw in te richten gebieden. Het uiteindelijke doel is dat iedereen met een rolstoel of rollator in de gemeente Bussum overall goed kan komen.

GroenLinks zet zich hiernaast in voor het realiseren van zogenoemde 'fietsnelwegen' binnen de Gooi- en Vechtstreek. Zulke 'snelwegen' voor fietsers hebben een beter wegdek (bij voorkeur asfalt) en hebben geen verkeerslichten of kruisingen met gemotoriseerd verkeer. Hierdoor wordt een hogere gemiddelde snelheid bereikt.<sup>2</sup>



## Top 5

1. Aanpak discriminatie en huiselijk geweld
  2. Meer inzet op het voorkomen van criminaliteit en overlast
  3. Cameratoezicht alleen onder strenge voorwaarden
  4. Ruim baan voor de fiets
  5. Blijvende lobby voor een verdiept spoor
- 

---

<sup>2</sup> Zie [www.fietssnelwegen.nl](http://www.fietssnelwegen.nl)

# 7 Vitaal & Open

---

Bussum hoort tot het hart van het Gooi. Dat hart willen we vitaal houden. Samenvoeging van Bussum, Naarden en Muiden is daarvoor een noodzakelijke stap. Maar daarmee zijn we er nog niet. GroenLinks staat voor een gezond financieel beleid van de gemeente dat gebaseerd is op de volgende uitgangspunten:

- Niet meer geld uitgeven dan er binnen komt;
- Geen rekeningen naar de toekomst;
- Wie meer vervuult, betaalt meer;
- Geen verhoging van de woonlasten zolang de gemeente instaat voor de (basis)kwaliteit van publieke voorzieningen (veiligheid, gezondheidszorg, onderwijs, groen en infrastructuur).
- Focus op kerntaken.
- Geen subsidieverlening zonder heldere doelen;
- Bewoners kunnen zien hoe de gemeente haar geld besteedt.
- Bewoners hebben invloed op de besteding van middelen voor beheer van hun directe leefomgeving.

## **Naar een meewerkende gemeente**

GroenLinks wil graag dat Bussumers meedenken en meepraten. Dat gebeurt gelukkig al volop (bijvoorbeeld bij de herinrichting van de Westereng en bij Scapino en de Nieuwe Brink).

GroenLinks wil dat het gewoon wordt om burgers en andere belanghebbenden zo vroeg mogelijk actief te betrekken bij het maken en uitvoeren van gemeentelijk beleid. Het is daarbij belangrijk dat de gemeente altijd goed duidelijk maakt waar inwoners wel of niet over mee kunnen praten en beslissen.

Bussumers moeten goed worden geïnformeerd. De website van de gemeente moet veel toegankelijker worden en moet duidelijke informatie bieden.

## **Sport**

Er wordt veel gesport in Bussum. Dat moet zo blijven. Sportvelden en accommodaties moeten goed zijn en blijven. Bij financiële problemen in een gezin, mogen kinderen daar niet het slachtoffer van worden. Extra geld moet hiervoor beschikbaar blijven (Sportfonds). Initiatieven voor kinderopvang gecombineerd met sport (zoals op Sportpark-Zuid) krijgen onze steun.

## **Naarden en Bussum trekken samen op met Muiden**

De bestuurlijke toekomst van Bussum hangt samen met de ontwikkelingen in de regio en daarbuiten. Gemeenten moeten in staat zijn de meeste gemeentelijke taken zelf te vervullen. Op verschillende terreinen is samenwerking met andere gemeenten echter onvermijdelijk. Deze samenwerking moet op een heldere en duidelijke manier worden vormgegeven.

Het gaat hierbij om taken op de terreinen van verkeer en vervoer, economische zaken, ruimtelijke ordening, wonen en zorg. De maatschappelijke realiteit is dat het gebied rond Amsterdam-Almere zich steeds meer ontwikkelt tot één samenhangend gebied: de Metropoolregio Amsterdam. De Gooi- en Vechtstreek maakt hier deel van uit. Om een speler van betekenis te zijn binnen de Metropoolregio moet de Gooi- en Vechtstreek aan bestuurskracht winnen. Dit kan alleen als de gemeenten meer gezamenlijk optrekken. Dat kan worden bevorderd door samenhangende (stedelijke) gebieden onder één bestuur te brengen. Dat is des te belangrijker nu steeds meer taken van het Rijk naar de gemeenten worden overgeheveld, gepaard gaande met bezuinigingen. Tegen deze achtergrond ligt het voor de hand dat in de komende bestuursperiode Naarden en Bussum de stap naar fusie zetten en dat daarbij ook, op eigen verzoek, Muiden aansluit. De nieuwe gemeente heeft dan een aaneengesloten kustlijn langs het IJmeer en het Gooimeer van het Muider slot via het Naarderbos tot en met het Valkeveense gebied.

### **Klein binnen groot**

GroenLinks staat nadrukkelijk op het standpunt dat de gemeenten Bussum en Naarden elkaar niet meer loslaten en bijvoorbeeld bij het bepalen van een toekomstige stap naar een nog grotere gemeente gezamenlijk, als herenigde gemeenten, optrekken.

De kracht van de gemeente ligt nooit alleen in schaalvergroting maar ook in schaalverkleining. Dat wil zeggen dat de

uitvoering van taken dicht bij de inwoners moet blijven. Dit vraagt om een gemeentebestuur dat oog heeft voor de verschillen in de kernen en de wijken, daar waar de bewoners er behoefte aan hebben. Als het gaat om de directe leefomgeving van mensen moeten zij daar een aanzienlijke invloed op kunnen hebben. Juist bij een fusie (schaalvergroting) is extra aandacht voor 'klein binnen groot' cruciaal.



### **Top 3**

1. **Verantwoord financieel beleid en invloed van bewoners op de besteding van middelen**
  2. **Wie wil sporten, kan sporten**
  3. **Naarden en Bussum trekken samen op met Muiden bij het uitwerken van toekomstplannen**
- 